

2021. június 28. - **Nem túl szórakoztató az, amikor egy Farkasházy Tivadar, egy Niedermüller Péter vagy éppen egy Fischer Ádám nevű honfitársunk mondja meg nekünk, hogy milyen a jó magyar, meg egyáltalán, hogy Magyarország mitől és mióta magyar.**

Legutóbb a Kossuth-díjas karmester gondolta úgy, hogy provokálnia kell a jobb érzésű honpolgárokat, amikor is interjút adott egy osztrák lapnak. Többek között kijelentette: „sok-sok félreértés vezetett oda, hogy Trianonban Magyarország ellen döntöttek, és ezekhez a félreértésekhez mi magunk járultunk hozzá, a sok-sok hamisítással, legendával”.

Nem tudjuk, hogy a nagy művész a magyar történelemből mit tekint hamisításnak és legendának, azt azonban egyértelművé tette, hogy a Trianon előtti Magyarország – szerinte ? nem volt magyar ország. A karmester úr okfejtése abból táplálkozik, hogy a történelmi Magyarország, vagyis a Magyar Királyság soknemzetiségű ország volt, ennél fogva becsapjuk magunkat, ha azt gondoljuk, hogy az a mi hazánk volt.

Ha élne, biztos, hogy lenne néhány szava ehhez az épületes ostobasághoz Reményik Sándornak, az erdélyi magyarokkal sorsközösséget vállaló, tragédiájukat szívszorító őszinteséggel és bátorsággal ábrázoló erdélyi költőnek. Ő pontosan tudta, hogy a történelmi Magyarországot ? miként Európa számos országát ? hagyományosan sokféle nemzetiség lakta.

Reményik 1919 szeptemberében, hónapokkal a párizsi békediktátum megkötése előtt üzent azoknak a pesti költőknek, akik a tragikus végkifejlet időszakában sem akarták meghallani az elszakítással fenyegetett magyarság jajkiáltásait. Némely pesti poétának című, nyolc versszakból álló versét így indította:

„Szeretnék most a lelketekbe látni,
Hogy fáj-e néktek Erdély és a végek...”

A költemény minden sorából sugárzik Trianon előérzete, ami arra készítette Reményiket, hogy megszólítsa az anarchista baloldal kegyeit kereső, tehetségüket áruba bocsátó pesti költőket. A nagy költő ? és sok millió magyar honfitársa ? nem csapta be magát, amikor magáénak érezte Magyarországot és Erdélyt, s azt gondolta, hogy az a magyaroké is. Fischer Ádám, aki sokat hozzátett a magyar kultúra értékeihez, vajon nem tudja, hogy a magyar kultúra sok évszázadon keresztül virágzott a történelmi Magyarország határain belül, s nehéz időkben ezt a földet magyar vitézek százezreinek vére áztatta? És igen, virágzott itt másfajta kultúra, áztatta a földet nem magyarok vére is, de ettől Szent István országának létjogosultságát, a magyaroknak a történelmi hazához való ragaszkodását megkérdőjelezni, ezekkel kapcsolatban hamisításokról, legendákról beszélni felháborító.

Íme, Reményik versének az utolsó két versszaka:

„Szeretném, ha a lelkünkbe látnátok.
És látnátok a véres rongyokat,
Amikbe koldus-testünket takartuk,
S a gaz kezét, mely fészket bontogat
És otthont dúl és szent láncokat tép szét!
Mutatnám az ebként kivert magyart
Hogy' búcsúzik a határszéli fától...
S a szivetekbe perzselném a képét...”

Aztán – ha tudtok – daloljatok – másról.”

Ha egyesek nem is akarják tudomásul venni, a történelemkedvelők tudják, hogy a trianoni békediktátummal magyar anyanyelvűek egyharmada rekedt az elcsatolt területeken. Olyan helyzet állt elő, amely gyökeresen megváltoztatta a magyar emberek hazával kapcsolatos érzéseit. Ezek az érzések már két hazához, a történelmihez, illetve az 1920-ban megcsonkított Magyarországhoz kapcsolódtak. Nem véletlenül.

A kétféle érzés benne élt és benne él azokban az elszakított szülőföldjünkön élő nagyszerű magyarokban is, akik saját bőrükön érezték és érzik a szétszaggatottság iszonyú kínjait. Ők vajon hogyan fogadják a balliberális provokációkat arról, hogy csupán valamilyen félreértés áldozatai lettek, és még azt is magyarok okozták?

A mérhetetlenül igazságtalan trianoni békediktátumot félreértésekkel magyarázni több mint tájékozatlanság. Ma már tudjuk, hogy Trianon számunkra kivédhetetlen volt. A győztesek az Osztrák–Magyar Monarchia feldarabolását, az államalakulat végleges megszüntetését tűzték ki célul. Egyoldalú döntéseiket elképesztő szűklátókörűség jellemezte, amely egyáltalán nem számolt a várható következményekkel. Herczeg Ferenc írta Húvösvölgy című időskori emlékezéseiben (megjelent 1993-ban):

„A francia császári külügyminiszter, Talleyrand, 1805. december 5-én, tehát 3 nappal az austerlitz-i csata után a következő sorokat intézte I. Napóleonhoz:

»Felségednek most módjában van, hogy megsemmisítse az osztrák monarchiát, vagy újból talpra állítsa. Ha azonban egyszer már széthullott, akkor magának Felségednek sincs hatalmában, hogy a szilánkokat egybegyűjtse és összefüggő egészet formáljon belőlük. Pedig ennek az államegyüttesnek együtt kell maradnia! Ez föltétlenül fontos a civilizált nemzetek jövőjének boldogulása szempontjából.«”

Herczeg Ferenc így folytatja: „Európa civilizált nemzeteinek jövőjére gondolt Talleyrand, miközben békét szerzett Napóleon és a Habsburgok közt. De vajon mire gondoltak Clemenceau-ék, mikor leültek Párizsban a tárgyalóasztal mellé? Vajon sejtették-e, hogy midőn olyan könnyű szívvel agyonverik a Habsburg-monarchiát, azzal együtt kivégzik az európai békét és kultúrát is?

[...] Németország volt az első számú ellenség, melyet gyöngíteni akartak! Nos, a győztesek közül egyik sem látta előre, hogy az osztrák-németek, ha megfosztják őket ősi dinasztiajuktól, lehámozzák területükről mindazokat az idegen fajokat, melyekkel évszázadok óta államközösségben éltek, ha végül Bécsből koldusok városát csinálják: előbb-utóbb bele fognak szédülni a Német Birodalom éhesen kitátott szájába. Igaza volt annak, aki azt mondta: »A párizsi békekonferencia örök példája annak, hogyan nem szabad békét csinálni. Az összes lehetséges hibák közül egyet sem mulasztottak el.«”

Herczeg Ferenc tökéletesen ítélte meg a második világháborúba torkolló folyamat kezdetét, hiszen Trianon megágyazott egy mindennél pusztítóbb világégésnek. És jól ítélte meg azt a brit sajtómágnás, Lord Rothermere (Sidney Harold Harmsworth) is, aki már 1927. június 21-én, Magyarország helye a nap alatt címmel terjedelmes cikket írt a Daily Mailben. Íme, rövid részlet a lord nagy hatású írásából:

„A Közép-Európa térképét átrajzoló három szerződés közül az utolsó és legszerencsétlenebb a trianoni, melyet Magyarországnak 1920. június 4-én kellett aláírnia. [...] Magyarország természetes szövetségese Nagy-Britanniának és Franciaországnak. Helye van a nap alatt. [...] Egy olyan népet, mint a magyar, amely mögött egy ezredéves nemzeti és tradicionális fejlődés áll, amely a középkorban hősieken védte Európát a töröktől, és amelynek már 1222-ben, mindössze hét évvel a miénk után megszületett a maga Magna Cartája, az Aranybulla, nem

lehet úgy kezelni, mint egy újonnan létrejött balkáni államot a maga kialakulóban lévő intézményeivel és tapasztalatlan politikusaival.”

Fischer Ádám azt mondja, hogy „folyamatosan azzal csaptuk és csapjuk be magunkat, hogy a mi hazánk valójában a történelmi Magyarország”. Nem, kedves karmester úr, nem csapjuk be magunkat. Tudjuk, hogy a történelmi Magyarország a múlté, miként a történelmünk is. De attól még a mienk.

Nem is felejtjük el. Soha!

Bánó Attila

A szerző író, újságíró